

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра фізичної географії та картографії

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан факультету геології,
географії, рекреації і туризму

Віліна ПЕРЕСАДЬКО

“ 02 ” вересня 2023 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

ВИМІРЮВАННЯ В ОСВІТІ

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти
галузь знань
напрямок підготовки
освітня програма

перший (бакалаврський)

01 Освіта / Педагогіка

014.07 Середня освіта (Географія)

Географія, природознавство та спортивно-
туристська робота

спеціалізація
вид дисципліни
факультет

обов'язкова

геології, географії, рекреації і туризму

2023 / 2024 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою факультету геології, географії, рекреації і туризму

“28” серпня 2023 року, протокол №11

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: Лунячек В.Е., д.пед.н., проф.

Програму схвалено на засіданні кафедри фізичної географії та картографії

Протокол від “28” серпня 2023 року № 1

Завідувач кафедри фізичної географії та картографії

_____
(підпис)

(Юлія ПРАСУЛ)
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено з гарантами освітніх професійних програм:

Гарант освітньої професійної програми «Географія, природознавство та спортивно-туристська робота»

_____
(підпис)

Катерина БОРИСЕНКО
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету геології, географії, рекреації і туризму

Протокол від “28” серпня 2023 року № 7

Заступник голови науково-методичної комісії
факультету геології, географії, рекреації і туризму

_____
(підпис)

Юлія ПРАСУЛ
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено зі студентським самоврядуванням

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Вимірювання в освіті» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Географія, природознавство та спортивно-туристська робота» підготовки бакалавра спеціальності 014.07 Середня освіта (Географія) у якості нормативного освітнього компонента.

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни є

формування у студентів, що опановують професію вчителів географії, компетентності в сфері освітніх вимірювань, ознайомлення їх з теоретико-методологічними, методичними та практичними засадами цього процесу, що дозволить їм ефективно працювати в закладах освіти, брати участь у дослідженні щодо якості освітніх послуг, що надаються здобувачам освіти.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни є

- ознайомити студентів з понятійно-термінологічним апаратом освітніх вимірювань;
- надати знання з основних загальноосвітніх тенденцій у розвитку освітніх систем та ролі в їх розвитку освітніх вимірювань. Ознайомити з міжнародними порівняльними дослідженнями якості освіти;
- проаналізувати сутність державної політики України в галузі управління якістю освіти на основі політико-правових документів, що регулюють функціонування системи освіти;
- пояснити вплив освітніх вимірювань на забезпечення якості освітніх послуг;
- навчити створювати інструментарій для проведення освітніх вимірювань;
- охарактеризувати організаційну структуру, завдання, засоби, функції та механізми моніторингу якості освіти на різних рівнях управління освітою; ознайомити з технологією проведення моніторингу якості освіти в умовах їх реформування.

1.3. Кількість кредитів – 4.

1.4. Загальна кількість годин – 120 годин.

1.5. Характеристика навчальної дисципліни «Вимірювання в освіті»	
обов'язкова	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
4-й	
Семестр	
7-й	
Лекції	
24 год.	
Практичні, семінарські заняття	
16 год.	
Лабораторні заняття	
год.	год.
Самостійна робота	
80 год.	
Індивідуальні завдання	
год.	

1.6. Заплановані компетентності та результати навчання за дисципліною.

Навчальна дисципліна «Вимірювання в освіті» забезпечує набуття здобувачами освіти інтегральної компетентності – набуття здатності розв'язувати проблеми, задачі дослідницького та/або інноваційного характеру фахового спрямування.

Компетентності	Результати навчання
ЗК03. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; вдосконалювати	ПР01. Знає основні історичні етапи розвитку предметної області.

Компетентності	Результати навчання
власне навчання і виконання, включно з розробленням навчальних і дослідницьких навичок, орієнтуватися у світовому й національному географічному освітньо-науковому просторі в контексті необхідності постійного розширення і актуалізації географічних знань для підвищення професійної майстерності.	ПР05. Уміє оперувати базовими категоріями та поняттями спеціальності.
СК01. Усвідомлення предметної області та розуміння професійної діяльності.	ПР26. Застосовує теоретичні та практичні основи методики навчання географії на рівні середньої (базової) освіти, застосовує їх та новітні освітні технології (включаючи інформаційно-комунікативні), зокрема програмне забезпечення й сучасні технічні засоби навчання, забезпечуючи формування в учнів предметних компетентностей та основ цілісної природничо-наукової картини світу, прищеплює учням навички самостійного поповнення знань.
СК02. Здатність переносити систему наукових знань у практичну діяльність та площину навчального предмету / процесу, здійснювати структурування навчального матеріалу.	
СК05. Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів.	ПР03. Знає та розуміє принципи, форми, сучасні методи, методичні прийоми навчання предмета, уміє здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів в закладах загальної середньої освіти (рівень базової середньої освіти), загальні засади організації туристсько-краєзнавчої роботи з учнівською молоддю.
ЗК04. Здатність працювати в команді; вміння взаємодіяти з іншими людьми, організувати комунікацію учнів, працювати в команді зі своїми колегами, поєднувати в освітньому процесі учнів, їх батьків, вчителів, адміністрацію.	ПР04. Знає та розуміє особливості навчання різномірних груп учнів, застосовує диференціацію навчання, організовує освітній процес з урахуванням особливих потреб учнів.
СК03. Здатність проектувати та організувати освітній процес, підбирати та реалізовувати форми, методи і засоби навчання, що спрямовані на розвиток здібностей учнів та враховують психолого-педагогічні характеристики класу.	ПР07. Уміє застосовувати міжнародні та національні стандарти і практики в професійній діяльності, державну та іноземну мови у професійній діяльності.
ЗК06. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях	ПР08. Добирає і ефективно застосовує професійні знання і сучасні освітні технології та методики для формування предметних компетентностей учнів в практичній педагогічній діяльності, здійснює самоаналіз ефективності уроків, моніторинг педагогічної діяльності та аналіз педагогічного досвіду, проводить освітні вимірювання.
ЗК07. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій; здатність працювати з інформацією і знаннями з предмету навчання, освітньої проблематики.	ПР32. Професійно висловлює власні висновки, а також знання та пояснення, що їх обґрунтовують, до фахівців і нефахівців; уміє викладати, фахово спілкуватися, вступати у диспут, брати участь в обговоренні
СК04. Здатність формувати ключові і предметні компетентності учнів основної школи та реалізувати наскрізні змістові лінії засобами навчання.	ПР31. Застосовує раціональні прийоми пошуку, відбору і використання сучасної фахової інформації, вільно орієнтується і оперує якісними

Компетентності	Результати навчання
	і кількісними методами її аналізу при вирішенні фахових завдань з урахуванням особливостей взаємодії суспільства і природи, фахоспрямованого освітнього процесу, із залученням відповідних джерел, із наданням порівняння та критичної оцінки у формі повного тексту, тез, презентаційних матеріалів
ЗК09. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.	ПР6. Уміє використовувати інструменти демократичної правової держави у професійній та громадській діяльності.
ФК11. Здатність комплексно планувати, організувати та здійснювати навчальні проекти, вести аналітичну звітну документацію та презентації; проводити моніторинг педагогічної діяльності та аналіз педагогічного досвіду, освітні вимірювання.	ПР30. <i>Має навички</i> нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Теоретико-методологічні основи вимірювань в системі освіти

Тема 1. Сучасні тенденції розвитку системи освіти та освітніх вимірювань, як їх складової

Предмет і завдання курсу «Вимірювання в освіті», його значення для фахової підготовки та подальшої професійної діяльності. Висвітлення науково-методичної та навчальної літератури за тематикою дисципліни. Презентація провідних освітніх ВЕБсайтів за цим напрямом. Висвітлення провідних тенденцій у розвитку освіти, що безпосередньо пов'язані з запровадженням освітніх вимірювань, як каталізатора надання якісних освітніх послуг. Наведення прикладів із практики роботи освітніх організацій установ провідних країн світу та тих, що функціонують на міжнародному рівні.

Тема 2. Методологічні основи освітніх вимірювань.

Висвітлення основних загальнонаукових і конкретнонаукових підходів, що є підґрунтям для проведення освітніх вимірювань (системного, кваліметричного, компетентнісного та ін.).

Тема 3. Теоретичні засади якості освіти.

Опрацювання теоретичних засад якості освіти. Ознайомлення з роботами провідних зарубіжних і вітчизняних авторів (Б.Блум, В.Громовий, Т.Лукіна, О.Ляшенко, О.Пометун, І.Осадчий та ін.). Освіта як система. Освіта як цінність. Освіта як процес. Освіта як результат. Якість освітнього потенціалу. Якість процесу формування професіоналізму та шляхи досягнення позитивних результатів.

Тема 4. Освітні вимірювання, як складова внутрішньої системи забезпечення якості освіти в закладі освіти.

Ознайомлення з теоретичними положенням і нормативно-правовим підґрунтям створення внутрішніх систем забезпечення якості освіти у закладах освіти (ЗДО, ЗЗСО, ЗВО). Формування спроможності розробити внутрішню систему забезпечення якості освіти в закладі освіти на засадах системного підходу. Узгодження ВСЗЯО та стратегічного і оперативного планування в закладі освіти.

Тема 5. Інституційний аудит в системі освіти.

Опрацювання матеріалів Державної служби якості освіти, пов'язаних із становленням і роботою національної системи інституційного аудиту у закладах освіти. Ознайомлення із звітами Державної служби якості освіти за результатами проведення інституційних аудитів. Формування розуміння алгоритму проведення інституційного аудиту.

Тема 6. Сучасні підходи до оцінювання навчальних досягнень учнів. Формувальне оцінювання.

Формувальне оцінювання навчальних досягнень учнів, як новий крок у реалізації Концепції нової української школи. Ознайомлення із теоретичними засадами формувального оцінювання, його особливостями у порівнянні з традиційним оцінюванням. Отримання навичок створення інструментарію для формувального оцінювання.

Розділ 2. Система моніторингу якості освіти

Тема 1. Міжнародні моніторингові дослідження якості освіти

Ознайомлення із практикою проведення порівняльних досліджень якості освіти TIMSS, PISA, PIRLS та ін. Аналіз основних напрямів роботи таких міжнародних організацій: Інститут освіти ЮНЕСКО, Міжнародна асоціація з оцінювання якості освіти (IAEA), Міжнародна асоціація оцінювання навчальних досягнень (IEA), Міжнародний Інститут планування освіти (MIPPO), Організація економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР), Міжнародний дитячий фонд ЮНІСЕФ, Інститут економічного розвитку при Всесвітньому банку та інші організації.

Тема 2. Системи моніторингу якості освіти в зарубіжних країнах. Особливості національної системи моніторингу якості освіти.

Ознайомлення з найкращими світовими практиками моніторингових досліджень якості освіти. Системи моніторингу якості освіти США, Великої Британії, країн ЄС, Східної та Південно-Східної Азії, Австралії тощо. Формування спроможності порівнювати світовий досвід із існуючими практиками проведення моніторингу якості освіти в Україні. Основи національної системи моніторингу якості освіти.

Тема 3. Освітній моніторинг: технологія створення і реалізації.

Етапи моніторингового дослідження та їх практична реалізація: попереднє завдання на моніторинг; завдання на моніторинг; створення робочого проекту моніторингу; уточнення завдання; створення інструментарію; збір даних (проведення опитувань); обробка результатів (перенос на магнітні носії, контроль і обробка); первинний аналіз результатів; обговорення (валідація); підготовка підсумкових документів з урахуванням індивідуальних характеристик осіб, що приймають рішення; використання результатів в діяльності закладу освіти.

Тема 4. Роль моделювання в оцінюванні якості освіти

Класифікація моделей, їхній розподіл за призначенням. Моделі дескриптивні (описові), моделі прескриптивні (що предписують), нормативні. Шляхи створення типових моделей систем для закладів освіти (дедуктивний шлях: від інваріантних властивостей усіх систем до варіативних властивостей типової моделі. Індуктивний шлях: від кращого досвіду окремих систем до узагальнених типових моделей. Змішаний шлях. Принципи моделювання. Моделі, що можуть бути підставою для створення систем моніторингу: кібернетична модель, модель «вхід-вихід», модель «ціль – результат», модель якості освіти. Соціальний підхід в якості підстави для моніторингу. Комплексні і багато параметричні моделі. Модель ЮНЕСКО. Модель шкіл, ефективних з точки зору освітнього процесу (розробник Д.Ман).

Тема 5. Теоретичні засади підготовки інструментарію для проведення освітніх вимірювань.

Теорія розробки тестів. Правила підготовки анкет для проведення опитування. Репрезентативність вибірки. Компетентнісні задачі. Узагальнення результатів вимірювань. Оприлюднення результатів вимірювань. Критерії вимірювань: об'єктивність, надійність, валідність, точність.

Тема 6. Методики обробки і аналізу результатів освітнього моніторингу.

Педагогічна діагностика. Тестування як метод педагогічної діагностики. Критерії якості педагогічних вимірювань. Педагогічне вимірювання. Педагогічне оцінювання. Оцінювання проектів і програм. Зміст і структура педагогічних вимірювань. Метод вимірювання. Інструментарій вимірювання. Процедура вимірювання. Процедура оцінювання. Шкали: інтервальна, відношень, номінальна, порядкова.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин												
	денна форма						заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	п	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Розділ 1. Теоретико-методологічні основи вимірювань в системі освіти													
Тема 1. Сучасні тенденції розвитку системи освіти та освітніх вимірювань, як їх складової	10	2	2			6							
Тема 2. Методологічні основи освітніх вимірювань	8	2				6							
Тема 3. Теоретичні засади якості освіти	8	2				6							
Тема 4. Освітні вимірювання, як складова внутрішньої системи забезпечення якості освіти в закладі освіти	12	2	2			8							
Тема 5. Інституційний аудит в системі освіти.	10	2	2			6							
Тема 6. Сучасні підходи до оцінювання навчальних досягнень учнів. Формувальне оцінювання	12	2	2			8							
Разом за розділом 1	60	12	8			40							
Розділ 2. Система моніторингу якості освіти													
Тема 1. Міжнародні моніторингові дослідження якості освіти	10	2	2			6							
Тема 2. Системи моніторингу якості освіти в зарубіжних країнах. Особливості національної системи моніторингу якості освіти	8	2				6							
Тема 3. Освітній моніторинг: технологія створення і реалізації	8	2				6							
Тема 4. Роль моделювання в оцінюванні якості	12	2	2			8							

освіти												
Тема 5. Теоретичні засади підготовки інструментарію для проведення освітніх вимірювань	10	2	2			6						
Тема 6. Методики обробки і аналізу результатів освітнього моніторингу	12	2	2			8						
Разом за розділом 2	60	12	8			40						
Усього годин	120	24	16			80						

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
1	Підготовка есе «Вплив освітніх вимірювань на розвиток світових освітніх систем».	2	
2	Розробити авторські підходи до створення внутрішньої системи забезпечення якості освіти на засадах системного підходу	2	
3	Аналіз інструментарію, що використовується Державною службою якості освіти під час проведення інституційного аудиту	2	
4	Створення інструментарію для проведення формувального оцінювання	2	
5	Складання хронологічної таблиці проведення міжнародних моніторингових досліджень якості освіти.	2	
6	Розробка факторно-критеріальної моделі оцінки якості функціонування певної освітньої системи.	2	
7	Створення інструментів для проведення освітніх вимірювань.	2	
8	Методики обробки і аналізу результатів освітнього моніторингу.	2	
Разом		16	

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
1	Опрацювати матеріали інститутів ЮНЕСКО, що опікуються питаннями освіти та матеріали ІЕА, організації, яка опікується питаннями проведення міжнародних порівняльних досліджень якості освіти.	6	
2	З'ясувати вплив системного підходу на процеси управління освітою.	6	
3	Опрацювати роботи зарубіжних авторів щодо теоретичних аспектів забезпечення якості освіти.	6	
4	Ознайомитися з процедурами створення внутрішніх систем забезпечення якості освіти в закладах освіти.	8	
5	Опрацювати матеріали розміщені на ВЕБсайті Державної	6	

	служби якості освіти.		
6	Опрацювати нормативно-правові документи та інструктивно-методичні матеріали щодо запровадження формувального оцінювання в ЗЗСО.	8	
7	Ознайомитися з матеріалами розташованими на ВЕБсайтах МОНУ, Українського центру оцінювання якості освіти та ІЕА щодо проведення міжнародних порівняльних досліджень якості освіти у яких брала участь Україна.	6	
8	Ознайомитися з практикою оцінювання якості освіти в провідних зарубіжних країнах, що посідають найвищі щаблі за індексом освіти.	6	
9	Ознайомитися з нормативно-правовою базою проведення моніторингових досліджень якості освіти в Україні.	6	
10	Проаналізувати наукові підходи щодо створення факторно-критеріальних моделей, що застосовуються для вимірювання якості освіти.	8	
11	Ознайомитися з основами теорії складання тестових завдань.	6	
12	Ознайомитися зі звітами щодо результатів моніторингу якості освіти розташованими на ВЕБсайті МОНУ та інших організацій і установ.	8	
	Разом	80	

6. Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання робочим навчальним планом не передбачені.

7. Методи навчання

Засвоєння дисципліни «Вимірювання в освіті» побудовано на інтеграції лекційно-практичної системи навчання з самостійною роботою студентів. Засвоєння змісту передбачає використання активних аудиторних форм і методів викладання (проблемні лекції, дискусії тощо) у поєднанні з виконанням здобувачами індивідуальних завдань за певною проблемою (підготовка аналітичних матеріалів творчих проєктів, виступи на заняттях та інше). Лекції під час воєнного стану в Україні проводяться дистанційно у форматі відеоконференції (платформа Zoom), студентам надаються питання для самоперевірки та самоконтролю. Усі матеріали і навчально-методичний комплекс представлені у середовищі Moodle. Консультації індивідуальні та групові відбуваються дистанційно синхронно та асинхронно (з використанням месенджерів Viber, Telegram, електронної пошти, платформи Zoom, форуму передбаченого середовищем Moodle тощо).

Для формування компетентностей та досягнення результатів навчання під час лекцій і практичних занять використовуються різноманітні форми та методи навчання: установча лекція (модуль 1 – тема1), проблемні лекції (модуль 1 – теми 2, 4; модуль 2 – тема 1), оглядові лекції (модуль 1 – теми 3, 5; модуль 2 – тема 2–5). Практичні заняття проводяться у вигляді спеціально розроблених практичних робіт під час виконання яких у повній мірі використовуються методи організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності, методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності, методи контролю і самоконтролю ефективності навчально-пізнавальної діяльності. Зокрема, це моделювання професійних ситуацій (модуль 1 – теми 3, 5; модуль 2 – теми 2–5), створення ситуацій апперцепції (модуль 1 – теми 1,2,4; модуль 2 – тема1), створення ситуацій пізнавальної новизни модуль 1 – теми 1), аналітичні, синтетичні методи (модуль 1 – теми 1,2; модуль 2 – тема 1). На всіх заняттях широко використовуються сучасні методи презентації знань.

8. Методи контролю

Передбачені методи контролю: правильність виконання практичних робіт та їх теоретичний захист, поточні (в т.ч. і тестові) контролю теоретичного матеріалу (як за окремими темами, так і кожної лекції), участь в дискусіях під час лекційних та практичних занять, ведення конспекту окремих тем, поточний і підсумковий заліковий контроль. Оцінювання сформованих компетентностей здобувачів здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою.

Поточний контроль здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних та практичних занять і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 60 балів; мінімальна сума, що дозволяє студенту складати іспит, – 35 балів). Поточний контроль з даної навчальної дисципліни проводиться в таких формах: активна робота на лекційних заняттях (до 5 балів за семестр); активна участь у виконанні практичних завдань (5 балів за кожне завдання); проведення поточного опитування засобами тестування чи іншими (до 5 балів за семестр). Контрольні роботи за кожен розділ проводяться у письмовій формі з урахуванням поточного контролю за відповідний змістовий модуль. (5 балів). Підсумковий/семестровий контроль проводиться у формі екзамену відповідно до графіку освітнього процесу. Екзаменаційний білет охоплює програму дисципліни і передбачає визначення рівня знань та ступеня опанування здобувачами компетентностей (40 балів).

9. Схема нарахування балів

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання															екзаменаційна робота	Сума			
Розділ 1						Розділ 2						Робота на лекціях	Поточне опитування	Контроль на робота 1			Контроль на робота 2	Разом	
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6								
5			5	5	5	5			5	5	5	5	5	5	5	5	60	40	100

Критерії оцінювання:

Практичні роботи № 1- 8 оцінюється кожна від 0 до 5 балів:

0 балів – робота не виконана,

1 бал – виконана частково, у тезовій формі, повністю відтворена інформація з інтернет, знання фрагментарні і поверхові,

2 бали – завдання виконано частково, висновки не аргументовані, робота підготовлена недбало, знання поверхові,

3 бали – завдання виконано повністю, містить суттєві помилки методичного характеру, знання задовільні,

4 бали – завдання виконано повністю, вчасно, містить несуттєві недоліки, знання достатні,

5 балів – творчий підхід до розкриття питання, повно і правильно виконана, демонстрація глибоких знань теорії, зауваження відсутні.

Підсумковий (екзаменаційний) контроль: проводиться у вигляді підсумкового тесту, який складається з різних типів тестових завдань (з однією правильною відповіддю, множинного вибору, завдань на відповідність тощо).

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	відмінно
70-89	добре
50-69	задовільно
1-49	незадовільно

10. Рекомендована література

Основна література

1. Бобровський М.В., Горбачов С.І., Заплотинська О.О., Ліннік О. О. Рекомендації до побудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладі загальної середньої освіти. 2-ге видання, перероб. і доп. Київ, Державна служба якості освіти, 2021 350 с.
2. Засекін Д.О. Формувальне оцінювання на уроках фізики. *Електронний збірник наукових праць ЗОШПО*. №2 (39). 2020.
3. Компетентнісний вимір професійного розвитку працівників освіти в сфері інтелектуальної власності : монографія / В. Е. Лунячек, Н. П. Рубан, А. М. Бровдій та ін.; за заг. ред. В. Е. Лунячека. – Х. : ТОВ «Оберіг», 2020. – 368 с.
4. Лунячек В.Е. Педагогічний менеджмент / В.Е.Лунячек. – Х. – Вид-во ХарПІ НАДУ «Магістр», 2014. – 512 с.
5. Лунячек В. Е. Професійний розвиток працівників системи загальної середньої освіти в сфері інтелектуальної власності: монографія / В. Е. Лунячек., Н.П.Рубан, Н.С.Фесенко. – Х. : ФОП Панов. – 2018.– 224 с.
6. Лунячек В.Е. Методика управління якістю освіти в загальноосвітніх навчальних закладах / В.Е.Лунячек.- Х., 2016. - 60 с.
7. Лунячек В. Е. Основи педагогіки вищої школи : навчальний посібник / В. Е. Лунячек. – 2 видання, випр. та доп. – Х. : ФОП Панов А.М., 2019. – 220 с.
8. Морзе Н., Вембер В., Гладун М. Використання цифрових технологій для формувального оцінювання. *Відкрите освітнє е-середовище сучасного університету*. 2019. Спецвипуск. С. 202-214. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/oeeemu_2019_spetsvip.
9. Поментун О.І., Ремех Т.О. Формувальне оцінювання у навчанні історії та громадянської освіти в контексті Нової української школи. *Український педагогічний журнал*. 2019. №1. С. 86-97.
10. Роміцина Л.В. Формувальне оцінювання навчальних досягнень учнів з математики в Новій українській школі. Режим доступу: https://imso.zippo.net.ua/wp-content/uploads/2019/04/statja_20190404_1.pdf
11. Уліщенко В.В. Особливості оцінювання навчальних досягнень учнів з української літератури. *Virtus*. №25. 2018. С. 137-141.
12. Формувальне оцінювання в освітньому процесі початкової школи: навчально-методичний посібник. Видання 2-е, перероблене і доповнене/ автори-укладачі: Н.Б. Ларіонова, Н.М. Стрельцова. Харків : Друкарня Мадрид, 2020. 83 с.
13. Формувальне оцінювання як засіб підвищення ефективності освітнього процесу. Режим доступу: <https://vseosvita.ua/webinar/formuvalne-ocinuvanna-ak-zasib-pidvisenna-efektivnosti-osvitnogo-procesu-146.html>

Допоміжна література

1. Bloom, B., Englehart, M. Furst, E., Hill, W., & Krathwohl, D. (1956). Taxonomy of educational objectives: The classification of educational goals. Handbook I: Cognitive domain. New York, Toronto: Longmans, Green
2. Лунячек В.Е. Методика управління якістю освіти в професійно-технічних навчальних закладах / В.Е. Лунячек, Г.В. Єльнікова, Н.П. Рубан. - Х., 2016. - 142 с.
3. Лунячек В.Е. Проблеми створення систем внутрішнього забезпечення якості освіти в закладах загальної середньої освіти в Україні / В.Е. Лунячек // The 6 th International scientific and practical conference “World science: problems, prospects and innovations” (February 23-25, 2021) Perfect Publishing, Toronto, Canada. 2021. 792 p., P. 440-444.
4. Лунячек В.Е. Трансформація географічної освіти в процесі реалізації концепції нової української школи /В.Е.Лунячек, К.Б.Борисенко, Ю.В.Івлева // Нова педагогічна думка: науково-методичний журнал. Рівне: РОШПО, 2022. №2 (110), с.79–88.

DOI: <https://doi.org/10.37026/2520-6427-2022-110-2-79-87>

5.Лунячек В.Е. Інституційний аудит очима вчителя / В.Е.Лунячек // The 4th International scientific and practical conference “Science and innovation of modern world” (December 21-23, 2022) Cognum Publishing House, London, United Kingdom. 2022. 753 p., Pp.373–377. URL: <https://sciconf.com.ua/iv-mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferentsiya-science-andinnovation-of-modern-world-21-23-12-2022-london-velikobritaniya-arhiv/>

6.Практикум для студентів спеціальності 6.040104 «Географія»: навчально-методичний посібник / [кол. авт.; за заг. ред. В.А.Пересадько, В.Е.Лунячек, К.В.Шпурік]. – Х.: ХНУ імені В.Н.Каразіна, 2015. – 240 с.

7.Roman Trishch, Olena Cherniak, Oleksandr Kupriyanov, Vadym Luniachek, Iryna Tsykhanovska «Methodology for multi-criteria assessment of working conditions as an object of qualimetry» Engineering Management in Production and Services, Volume 13 • Issue 2 • 2021, p.107–114. <https://www.empas.pb.edu.pl/Journal-Issues/Volume-13-2021/7JxZlPyPXkOvuBLp85j1bw/EMPAS-13-2-2021>

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. EdEra_Osvitoriya: BR102 Бери й роби. Змішане та дистанційне навчання. Режим доступу: https://courses.ed-era.com/courses/course-v1:EdEra_Osvitoriya+BR102+2020/info

2. Додатки і платформи для змішаного та дистанційного навчання [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://osvitanova.com.ua/posts/4264-dodatky-i-platformy-dlia-zmishanoho-ta-dystantsiinoho-navchannia>

3. Концепція Нової української школи. Режим доступу: <https://osvita.ua/doc/files/news/520/52062/new-school.pdf>

4. Поняття електронного навчання в контексті сучасної педагогічної науки [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.rusnauka.com/29_DWS_2012/Pedagogica/1_120037.doc.htm

5. Про освіту [Електронний ресурс] : Закон України № 2145-VIII від 05.09.2017 р. Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1060-12>.

6. Про повну загальну середню освіту [Електронний ресурс] - Режим доступу: Закон України № 463-IX від 16.01.2020 р. Режим доступу : <http://ru.osvita.ua/legislation/law/2232/>.

7. Формувальне оцінювання як засіб підвищення ефективності освітнього процесу. Режим доступу: <https://vseosvita.ua/webinar/formuvalne-ocinuvanna-ak-zasib-pidvisenna-efektivnosti-osvitnogo-procesu-146.html>

8. Educational Assessment. - Режим доступу: <https://www.sciencedirect.com/topics/social-sciences/educational-assessment>